

**PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO SMURTĄ PATIRIANTIEMS
IR (AR) SMURTAUJANTIEMS ASMENIMS ŠVIETIMO ĮSTAIGOJE
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Psichologinės pagalbos teikimo smurtą patiriantiems ir (ar) smurtaujantiems asmenims švietimo įstaigoje tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190, Rekomendacijomis mokykloms dėl smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterijų ir veiksmų, kilus įtarimui dėl galimo smurto artimoje aplinkoje, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. V-625, Psichologinės pagalbos teikimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663.

2. Psichologinės pagalbos teikimo smurtą patiriantiems ir (ar) smurtaujantiems asmenims švietimo įstaigoje tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) paskirtis – padėti mokyklos bendruomenei užtikrinti saugią ir sveiką, užkertančią kelią smurto, patyčių apraiškoms aplinką, teikiant psichologinę pagalbą (toliau – pagalba).

3. Asmenys, turintys teisę gauti pagalbą: mokiniai (vaikai), mokytojai, mokyklos darbuotojai.

4. Pagalbą teikia:

4.1. Pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau – PPT) – mokiniams (vaikams);

4.2. Psichikos sveikatos centras (toliau – PSC) – mokytojams, švietimo įstaigos darbuotojams:

4.2.1. VŠĮ Centro pirminės sveikatos priežiūros centras, Vytauto g. 101, 77156 Šiauliai;

4.2.2. VŠĮ Dainų pirminės sveikatos priežiūros centras, Aido g. 18, 78242 Šiauliai.

5. Smurto formos:

5.1. fizinis smurtas – tiesioginiai ar netiesioginiai tyčiniai fiziniai veiksmai prieš vaiką, taip pat fizinės bausmės, sukeliančios vaikui skausmą, darančios žalą arba keliančios pavojų jo gyvybei, sveikatai, raidai, garbei ir orumui;

5.2. psichologinis smurtas – nuolatinis vaiko teisės į individualumą pažeidinėjimas, vaiko žeminimas, patyčios, gąsdinimas, būtinos vaiko raidai veiklos trikdymas, asocialaus elgesio skatinimas ar kitokia nefizinio kontakto elgsena, daranti žalą arba kelianti pavojų vaiko gyvybei, sveikatai, raidai, garbei ir orumui;

5.3. seksualinis smurtas – seksualiniai veiksmai su vaiku, kuris pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas nėra sulaukęs amžiaus, nuo kurio seksualiniai veiksmai su juo neužtraukia baudžiamosios atsakomybės, arba seksualiniai veiksmai su vaiku, kai naudojama prievarta ar jėga, grasinama arba piktnaudžiaujama pasitikėjimu, valdžia ar įtaka vaikui, arba piktnaudžiaujama itin pažeidžiama vaiko padėtimi, ypač dėl jo psichinės ar fizinės negalios ar priklausomumo; taip pat vaikų išnaudojimas prostitucijos tikslais, vaikų pornografija, verbavimas, vertimas ar įtraukimas dalyvauti pornografinio pobūdžio renginyje, pornografijos rodymas arba kitos vaikų seksualinio išnaudojimo formos, vaikų tvirkinimas;

5.4. nepriežiūra – nuolatinis vaikui būtinų fizinių, emocinių ir socialinių poreikių netenkinimas ar aplaidus tenkinimas, darantis žalą ar keliantis pavojų vaiko gyvybei, sveikatai, raidai.

5.5. patyčios – psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar suaugusių asmenų grupės kitam asmeniui daromi tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, kuriais siekiama pažeminti reputaciją ar orumą, įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą.

II SKYRIUS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

6. Mokyklos vadovas, gavęs informaciją apie asmens patiriamą smurtą arba smurtavus:
- 6.1. apie įvykusį smurto faktą nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, praneša pagalbos teikėjams:
- 6.1.1. PPT – apie smurtavusį ir (ar) smurtą patyrusį mokinį (vaiką);
- 6.1.2. PSC – apie smurtaujantį ir (ar) smurtą patyrusį mokytoją, darbuotoją.
- 6.2. rekomenduoja smurtavusiam ar smurtą patyrusiam mokytojui, darbuotojui kreiptis pagalbos į PSC.
- 6.3. informuoja smurtavusio ir smurtą patyrusio mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) apie neatlygintą pagalbą PPT.
7. Pagalbos teikėjai:
- 7.1. pranešimą apie smurto faktą registruoja „Psichologinės pagalbos teikimo smurtą patiriantiems ir (ar) smurtaujantiems asmenims švietimo įstaigoje registracijos žurnale“ (pridedama);
- 7.2. pagalbą neatlygintinai pradeda teikti nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas;
- 7.3. pagalbos trukmę (mokiniui (vaikui), mokytojui ar darbuotojui) nustato psichologas, įvertinęs kiekvieno epizodo aplinkybių visumą ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatytą psichologinės pagalbos teikimo tvarką.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

8. Informacija apie pagalbos gavėjus, jų problemos turinį ir teiktą pagalbą laikoma konfidencialia. Teisės aktų numatyta tvarka ji gali būti teikiama švietimo pagalbos specialistams ir (ar) kitiems asmenims, kurie yra susiję su mokinio (vaiko) asmenybės ir ugdymosi problemų sprendimu (nepažeidžiant psichologo profesinės etikos reikalavimų).
9. Psichologai atsako už teikiamos pagalbos kokybę, tinkamą informacijos apie pagalbos gavėjus naudojimą.
10. Ugdymo įstaiga turi teisę gauti informaciją apie tai, ar smurtavęs asmuo kreipėsi pagalbos ir ją gavo.
-

Psichologinės pagalbos teikimo smurtą patiriantiems ir (ar) smurtaujantiems asmenims švietimo įstaigoje tvarkos aprašo priedas

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO SMURTAŲ PATIRIANTIEMS IR (AR) SMURTAUJANTIEMS ASMENIMS ŠVIETIMO ĮSTAIGOJE REGISTRACIJOS ŽURNALAS

Eil. Nr.	Data	Ugdymo įstaiga	Apie smurtą pranešęs asmuo (vardas, pavardė, pareigos)	Smurto forma	Smurto dalyviai: 1 (smurtą patyrė) 2 (smurtavo)	Asmuo (tėvai, pedagogai) kreipėsi pagalbos (vardas, pavardė)	Pastabos
					1		
					2		
					1		
					2		
					1		
					2		
